Anti Pestprotocol

cbs De Slagkrooie

Inhoud

Doel van dit pestprotocol 3
Het probleem dat pesten heet 4
Voorwaarden waar we met elkaar aan moeten voldoen 5
Hoe voorkomen we pestgedrag? 5
Aanpak van ruzies en pestgedrag in 9 stappen 7
Begeleiding van de gepeste leerling en de pester 8
Adviezen aan de ouders 8
Bijlagen 10

Doel van dit pestprotocol

“Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”.
Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan. Pesten komt helaas op ieder school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. In dit pestprotocol wordt het begrip pesten verduidelijkt; geven we aan hoe we het pesten zoveel mogelijk proberen te voorkomen; en komen we door middel van een stappenplan tot een gestructureerde aanpak van het probleem.

Het probleem dat pesten heet

De piek van het pesten ligt tussen de 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest. Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pest-probleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken.

Oorzaken van pestgedrag kunnen onder andere zijn:
• Een problematische thuissituatie
• Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
• Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
• Voortdurend met elkaar de competitie aangaan
• Een voortdurende strijd om de macht in de klas of in de buurt

Signalen van pesterijen kunnen onder andere zijn:
• Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
• Briefjes doorgeven
• Opmerkingen maken over kleding/uiterlijk
• Isoleren
• Buiten school opwachten, slaan of schoppen
• Achterna rijden naar het huis van het slachtoffer
• Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
• Via social media negatief uitlaten over anderen
• Volstrekt doodzwijgen
• Psychisch, fysiek of seksueel mishandelen
• Een kring vormen of insluiten in de klas, gang of schoolplein
• Nooit de echte naam van een klasgenoot gebruiken, maar een bijnaam
• Voortdurend zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
• Opdrachten geven huiswerk te maken of huiswerk innemen
• Bezittingen vernielen of afpakken
• Cadeaus eisen of afpakken
• Jennen
• Beledigen

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid. Je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook kinderen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun normen overschrijden.

Signalen bij het gepeste kind:
• Lichamelijke klachten
• Buikpijn
• Structureel te laat komen
• Niet naar school willen

Voorwaarden waar we met elkaar aan moeten voldoen

Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders /verzorgers (hierna genoemd: ouders)

School moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.

Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak. Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Op iedere school is een vertrouwenspersoon aangesteld. Bij ons is dat juf Dorinda. De pestcoördinator is juf Anika.

Samenwerken zonder bemoeienissen
School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid moeten nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school.

Hoe voorkomen we pestgedrag?

In de groepen worden wekelijks vormende elementen als respect, aandacht en zorg binnen de verhalen en opdrachten van de methode voor godsdienstige vorming en de methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling aan de orde gesteld en toegepast.

In de relatie tussen kind en leerkracht en kinderen onderling zijn de volgende omgangsvormen van belang:
• De leerkracht ziet het kind als competent. Hij/zij geeft veel positieve feedback, vertrouwen en verwacht veel van de kinderen.
• De kinderen worden zoveel mogelijk gezien als autonome individuen die zelfstandig kunnen werken, mee kunnen denken, zelfstandig problemen kunnen oplossen en initiatieven kunnen nemen.
• Er wordt gewerkt aan een optimale relatie tussen leerkrachten, tussen kinderen en tussen leerkracht en kind. Er wordt daarin gestreefd naar open communicatie zonder vooroordelen.
• Elk kind wordt door de leerkracht bij binnenkomst gegroet.
• De leerkracht is in zijn houding open en waarderend. Hij/zij probeert aandachtig en effectief te luisteren. Daarnaast is zijn gedrag corrigerend en lerend.

Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen. Bij niet gepast gedrag komen de schoolregels en groepsregels aan de orde (zie onder).

Schoolafspraken
Op onze school staan 5 kernwaarden centraal. Daarop gebaseerd hebben wij 3 posters met afspraken. De leerkrachten kunnen samen met de leerlingen een aanvulling geven op onze posters. Deze groepsafspraken worden door en met de groep opgesteld. Met elkaar zijn wij verantwoordelijk voor het houden aan deze afspraken.

Aanpak van ruzies en pestgedrag in 9 stappen

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten worden de volgende stappen gezet:
Stap 1:

- Proberen er samen uit te komen

Stap 2:

- Ga naar de meester of juf

Stap 3:

- Gesprek onder leiding van meester/juf of directeur waarin bewustwording ontstaat voor gevolgen van het pesten
- Pester wordt verantwoordelijkheid gegeven om de pestproblemen op te lossen en zich daadwerkelijk in te zetten voor de kinderen die gepest worden
- Opstellen van een plan om te komen tot een oplossing op korte en lange termijn

Stap 4:

- Bij herhaling informeren ouders & sancties
- Ouders informeren over de situatie; komen tot een oplossing op school door het stellen van passende sancties en vaststellen van termijn van 4 weken.

Stap 5:

- Een of meerdere pauzes binnenblijven. Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.
- Afspraken maken met de pester over de gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komt aan het eind van ieder week (voor de periode van 4 weken) in een kort gesprek aan de orde.
- Opnieuw een gesprek met de ouders als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd bij het oplossen van het pestprobleem. De school legt alle activiteiten vast in het leerlingdossier.

Stap 6:

- Een evaluatiegesprek met de ouders. Is er nog steeds sprake van pestgedrag dan volgt stap 7.

Stap 7:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts of schoolmaatschappelijk werk.

Stap 8:

- Tijdelijke time-out

Stap 9:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Begeleiding van de gepeste leerling en de pester

Begeleiding van de gepeste leerling
Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat hij/zij doet voor, tijdens en na het pesten
Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen
Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest
Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
Sterke kanten van de leerling benadrukken
Belonen als de leerling zich anders/beter opstelt
Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
Het gepeste kind niet overbeschermen. Hiermee plaats je het kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten toe kan nemen.

Begeleiding van de pester
Praten: zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste
Excuses aan laten bieden In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft
Pesten is verboden in en om de school, wij houden ons aan deze regel.
Straffen als het kind wel pest, belonen als het zich aan de regels houdt.
Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de “stop-eerst nadenken-houding” of een andere manier van gedrag aanleren
Contact tussen ouders en school: elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind: wat is de oorzaak van het pesten?
Zoeken van een sport of club, waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen leuk kan zijn
Inschakelen van hulp: sociale vaardigheidstrainingen, huisarts, GGD

Adviezen aan de ouders

Ouders van gepeste kinderen
• Neem het probleem serieus
• Houd de communicatie met het kind open, blijf in gesprek met uw kind
• Als pesten niet op school gebeurt maar op straat probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester om het probleem bespreekbaar te maken
• Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken
• Door positieve stimulering kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen
• Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt
• Zoek eventueel hulp in de vorm van een sociale vaardigheidstraining

Ouders van pesters
• Neem het probleem van uw kind serieus
• Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden
• Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
• Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet
• Besteed extra aandacht aan uw kind
• Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goed gedrag van uw kind

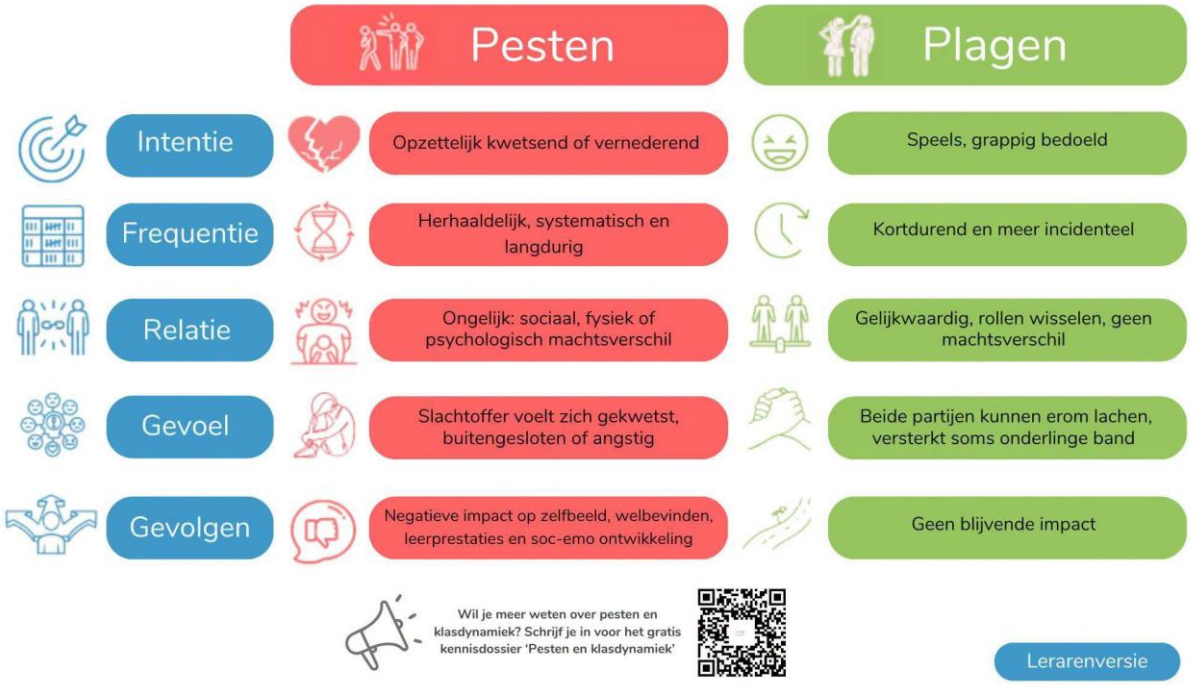
• Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat Alle andere ouders
• Neem de ouders van het gepeste kind serieus
• Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan
• Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag
• Geef zelf het goede voorbeeld
• Leer uw kind voor anderen op te komen
• Leer uw kind voor zichzelf op te komen 10

Bijlagen

Wat zijn effectieve strategieën bij pesten?
wij-leren.nl
Niet effectief
Wel effectief
Niet reageren
"Kom op, we gaan door met de les"
Direct reageren
"Stop. Dit gedrag hoort niet in onze klas"
Bagatelliseren
"Daar moet je een beetje tegen kunnen"
Benoemen
"Wat hier gebeurt is buitensluiten en dat doen we niet in onze klas"
Individualiseren
"Misschien moet je zelf wat weerbaarder worden"
Groepsproces
"Wat gebeurt er in de groep dat dit gedrag steeds terugkomt?"
Afwachten
"Ik kijk het nog even aan. Misschien waait het vanzelf over"
Interventies
"Hier gaan we samen iets aan doen: we praten en maken afspraken"
Gevolg
Pesten neemt toe
Wanneer leraren passief blijven, neemt pesten toe
Pesten neemt af
Als leraren actief ingrijpen, vermindert pestgedrag
Wil je meer weten over klasdynamiek en groepsprocessen? Schrijf je in voor het gratis kennisdossier 'Pesten en klasdynamiek'

Pesten of plagen, wat is het verschil?

wij-leren.nl

Wil je meer weten over pesten en klasdynamiek? Schrijf je in voor het gratis kennisdossier 'Pesten en klasdynamiek'

Lerarenversie